

Elsőrangú — Mérték utáni — Idényujdonóságok K O R D A uriszabóság Széchenyi tér

Mosó öllőny P 10-161
Tropikál öllőny P 26-161
Gumiköpeny P 13-161
Tiroli Joppe — Nadrag
Ing — Kalap — Nyakkendő

motorizált órszemekkel lehet csak ellenőrizni. A költségvetést elfogadta.

A polgármester tíz perc szünetet rendelt el, majd szünet után

dr. Grüner István

szólt fel. Szeged helyzetét tükrözi vissza a takarékbetét statisztikája, — mondotta. Szeged az utolsó helyen áll ezen a téren. Minden lakosra 104 pengő takarékbetét esik, 1913-ban 612 pengő volt.

Mindent el kell követni, hogy Szegeden keresztül meginduljon a transitforgalom, hogy új gyárak települjenek le, még pedig állami segítséggel,

mert ez nemcsak Szegednek az érdeke, hanem fontos államérdek is. Nagy kár, hogy Szegeden nincs nyári egyetem. Az egyetemi tanács megállapítása szerint Szeged nem alkalmas nyári egyetem tartására klímája miatt, de azért sem, mert nem rendelkezik kirándulólhelyekkel. Ez az érv nem áll meg, mert Debrecenben sokkal elviselhetőbb a nyár, mint Szegeden, ahol a Tisza folyik. Ezután a szegedi tábla kerületének miniszterileg megígért, de elmaradt kibővítését tette szórá. Végül népjólét kérdésekkel foglalkozott. Megállapította, hogy abban az esetben, ha népjólét kérdésről van szó, nem lehet néhány százalékos pótladómelés elől elzárkózni. Az inség nem enyhült, a statisztikai adatok legalább is ezt bizonyítják. Az ingyentejaktiót ajánlotta a közgyűlés további jóindulatába.

(Időközben dr. Gelei István, az egyetem rektora, feliratkozott a vita szónokai közé, mert válaszolni kíván az egyetemre vonatkozó megállapításokra. A rektor beszédére valószínűleg csütörtökön kerül sor.)

Dr. Balogh István

alsótanyai plébános szólt fel ezután. Rendkívül élesen foglalkozott azzal a huza-vonával, amely a tanyai közigazgatás megszervezése körül folyik már több, mint egy évtizede.

— Attanulmányozva a tárgyalás alatt levő költségvetési tervezetet, azt kell mondanom, hogy vajmi kevés az, ami a tanya érdekében történik — mondotta. A tanyai lakosság általában hű marad városához, ha annak részéről testvéri szeretetet, vagy legalább is emberséges bánásmódot tapasztal. Önállósítási törekvések, elszakadási mozgalmak csak akkor keletkezhetnek, ha a mostohán kezelt tanyai nép türelme a végéhez ér. A mi tanyai polgártársaink nemcsak anyagilag, hanem szívvel-lélekkel szegedieknek érzik és szegedieknek vallják magukat.

— Szeged a multban kitűnő példát mutatott. Első volt az országban, mely 1891-ben Felsőtanynán, 1893-ban Alsótanyán közigazgatási központot állított fel. Ezek hatásköre azonban nagyon korlátozott és az anyakönyvezésen és a marhalevelkezelésen kívül inkább csak informatív szerepet tölt be. Ezen a hiányosságon akart segíteni a közgyűlés, amikor a mult év június 24-én úgy határozott, hogy átszervezi a meglévő két kirendeltséget. Örömmel terjeszthette fel a határozatot a polgármester jóváhagyás céljából.

A minisztériumnak azonban csodálatosan nem volt sürgős 45 ezer embernek szinte létérdekét érintő határozatunk.

Csak 1937 március 20-án érkezett a polgármesterhez a belügyminiszter leirata, melyben arról értesít, hogy a határozatot nem hagyja jóvá. Az elutasító határozatnak indokolása annyira nélkülözi a tárgy- és helyismeretet, hogy egyenesen megdöbbentő.

— Eddig az volt a hiba — folytatta —, hogy túl óvatosan és körültekintő lassúsággal mérlegettük a tanya fejlesztését, most a belügyminiszter akasztja meg a határozat végrehajtását és megfontoltságra int.

Ma egy rendeletet aláíró miniszteri tanácsos nem tudja, hogy Alsóközponton és Felsőközponton már 40—45 éve közigazgatási kirendeltség működik, az nem érdemli meg azt, hogy vele vitába szálljunk.

— Köszönöm a polgármester urnak, hogy ezen elutasító határozata ellenére azt elejétől a végéig megcáfolván, újabb felterjesztést tett a belügyminiszterhez, Janda miniszteri tanácsos ur álláspontjának megváltoztatása céljából. Nem az ő tiszta szándékán és tanyaszereteten mulott, hogy a belügyminiszter ur nem hagyta magát felvilágosítani és újra elutasította a felterjesztést. Most azonban már olyan indokolással, mely méltatlan egy miniszterium rangjához. Azt mondja: két központot nem engedélyez, csak tizet. Addig, amíg tizet nem tudunk felállítani, ne legyen egy se. Az egyik leiratban még kételkedik abban, hogy 2—3000 pengőt be tudunk állítani évi költségvetésünkbe, most meg már 500.000 pengőt követel feltételként.

Ez nemcsak lájékozatlanság, hanem egyenesen ellenséges indulat a tanyai lakosokkal szemben: állandósítása mindazon szinylődésnek és vegzaturának, melyet az ugynevezett falukutatók oly élénk színekkel szoktak megfesteni.

A belügyminiszter akaratából tehát Atokháza, Csorva, Királyhalom magyarjai egy pár pengős családi perlekedési ügyben kénytelenek továbbra is 70—80 km-t megtenni, egy cselédkönyvért annak a tanyai leánynak szüleiével együtt továbbra is 70—80 km-t kell járnia, apró-cseprő kihágási ügyekben napokat elveszíteni...

— Vajon a szervezett tanya és a guzsbakötött város hová forduljon magának a minisztériumnak ellenkezésével szemben? A polgármester urat mély tisztelettel arra kérem, ne unja meg, ne fáradjon el abban a küzdelemben, melyet 45.000 tanyai polgára érdekében megkezdett és amelyet győzelemmel kell befejeznie. Biztosítjuk, hogy valamilyen tanyaiak mögötte állunk.

— Egy publicista nemrég az irta: „Le kell végre számolni azzal a korlátolt fölfogással, hogy az emberi jogok meghirdetése a nép előtt már lázítás. A tanyai intelligencia teljesen osztja a publicista álláspontját. Kötelességének tartja sikraszállni a vezetésére bízott nép jogaiért az állam és a mai társadalmi rend érdekében. Mi nem akarjuk átengedni a mi kötelességünket szektárius mezben jelentkező szélsőséges agitátoroknak, mert ezeknek munkájától féltjük hazánkat és féltjük egyházunkat.

Dr. Balogh István ezután arra hívta föl a közgyűlés figyelmét, hogy az utóbbi időben a tanyai tanítói állásokat egyre több nő foglalja el, pedig a magányos tanítónők nem végezhetik el a tanítóra váró felelősségteljes munkát a tanyák világában. Az utóbbi időben sokszor megtörtént az is, hogy idős tanítónők helyzetüket átmenetileg szolgálatuk utolsó évében a tanyákra, mert Szeged jó nyugdíjkategóriában van és ha innen megy valaki nyugdíjba, akkor több lakbérnyugdíjat kap. Ez a most kezdődő visszaélést, amelynek a kárát csak a tanyai oktatásügy sívli meg, mindenképpen meg kell akadályozni. (Taps.)

A polgármester dr. Balogh István nagy helyesléssel fogadott beszéde után este nyolc órakor félbeszakította az általános vitát és folytatását csütörtökön délután négy órára tűzte ki.

A kormánypárt kirándulása

Budapest szeptember 29. A Nep szerdán kirándulást rendezett Bükkszékre és Parádára. A kiránduláson résztvettek Darányi Kálmán miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai, a felsőházi és képviselőházi tagok közül mintegy 125-en. Bükkszéken, az olaj források színhelyén Telegdi Róth Károly egyetemi tanár ismertette az olajforrásokat. Most 4 furás van üzemben és ma már hosszabb időre biztosít egy állandó napi fél—egy vagon között ingadozó olajtermelést.

Bükkszékről marádra ment át a csoport. A reeski állami ércbánya megtekintése után a kormány tagjai és a kirándulók Parádfürdőre mentek, ahol Tóth Béla főgondnok kaulauzolta őket. Itt különböző épületeket tekintették meg, délbén az új étteremben volt ebéd, majd az új kaszinó épületében töltötték el az ebédutáni időt.

—oOo—

A „Morning Post” fináléja

London, szeptember 29. Csütörtökön jelenik meg a Morning Post utolsó száma és ezzel eltűnik a legrégebb konzervatív angol napilap. A Morning Postot 1772-ben alapították, most a Daily Telegraph tulajdonosa, Camrose lord vette meg.

—oOo—

Hubermann Holland-Indiában megbetegedett

London, szeptember 29. Hubermann Broniszláv, a világhírű hegedűművész a holland keletindiai Madioenben súlyosabban megbetegedett.

—oOo—

Az elszabadult sertések halálra harapdálták egy 12 éves beteg fiút

Keeskemét, szeptember 29. Sándor Ferenc tanyai gazdálkodó 12 éves László nevű angol-koros fiát, aki sem beszélni, sem mozogni nem tudott, kocsiában kitette az udvarra, ahol két sertés is ki volt pánvázva. A gyermeket a szülők magára hagyták, közben a sertések elszabadultak, nekimentek a kocsinak, felborították és a fiút megtámadták. Fülét leharapták, mellét és karját pedig úgy összeharapdálták, hogy kórházba szállítás után kiszenvetett.

VIDÉKI OLVASÓ, VIGYÁZZ!!

REGGEL

L A P O S

DÉLBEN

A L A P O S

a fővárosi sajtó!